WASHINGTON

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 238. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 13-го ЖОВТНЯ 1950. No. 238. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 13, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЗА КОНСТИТУЦІЙНУ ЗАБОРОНУ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

ЧУЖОЗЕМНІ КОМУНІСТИ ЦЕ ШПИГИ, ОПІНІЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ЛЕҐІОНУ.

Лос Анджелес, 11 жовтня. — Комісія американізму Американського Леґіону поставила цілу низку резолюцій до ухвалення повній конвенції, складеній з 3,277 делегатів і їх прийнято одноголосно. Зпоміж резолюцій вирізнюються такі: Перевести поправку до Конституції з постановою, що Комуністична партія є незаконна, бо це не політична партія, а організація, яка змагає до насильного скинення американського уряду; всі комуністи роджені в Америці, мають бути арештовані і поставлені під суд як зрадники; комуністи, які не є громадянами, треба вважати за шпигів. Резолюції з домаганням арештування і поставлення комуністів під суд, звернені до президента й Конґресу. В іншій резолюції сказано, щоб усунути від праці кожного урядовця, який годиться на комуністичну діяльність в його департаменті. Є також резолюція, щоб позбавити права виконувати вдзбавити права виконувати адвокатів, які належать до Красної Ліґи Адвокатів і йдуть по лінії Комуністичної партії. За шпигунство й саботаж підчас миру наложити кару смерти.

Комісія закордонної політики Леґіону радила цілий день, одначе її рішень ще не оприлюднено. Одно з них, як кажуть, домагається усунення Діна Ачесона зі становища секретаря стейту. Таку резолюцію виніс був уже Краєвий Комітет Леґіону, одначе її одобрення повною конвенцією відложено до наступного дня. Цю справу підтримують республіканці — сенатори й конґресмени, які беруть участь у конвенції. Конґресмен пані Норс Роджерс з Массачусетс назвала премієра Сталіна „трусом" й „вбивником" та в своїй промові загрозила, що Сталін й Політбюро „будуть зметені з цієї землі"..

ЛІКАРІ МАЮТЬ РЕЄСТРУВАТИСЯ ВЖЕ В ПОНЕДІЛОК.

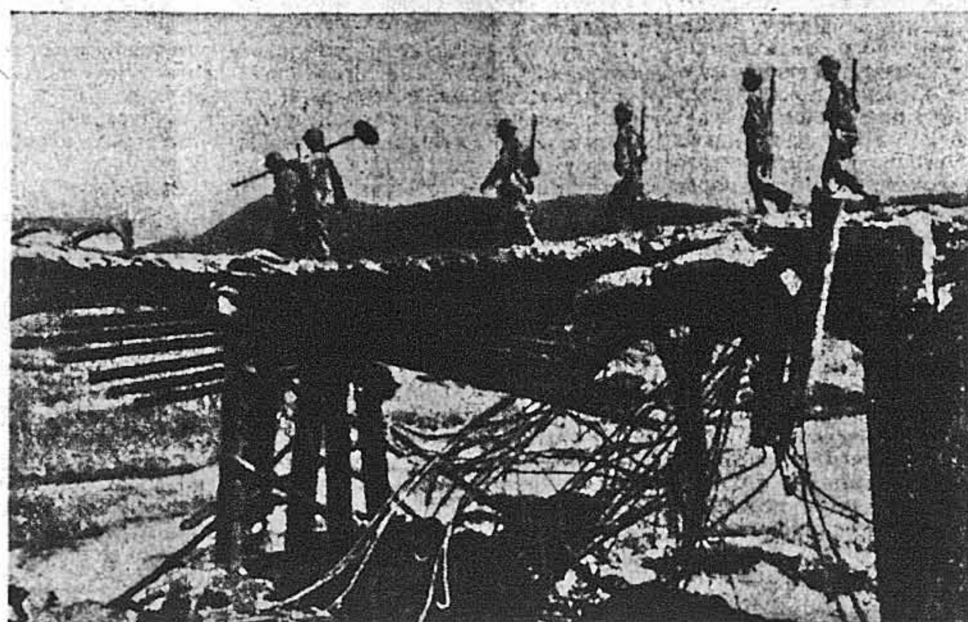
Ню Йорк. — Вже в наступний понеділок мають реєструватися лікарі з Ню Йорку в Бюрах Поборової Служби згідно з наказом полк. Кандлера Кобб. Впарі з наказом подано до відома льокалі, час реєстрації і пояснення, хто безумовно обов'язаний до реєстрації, а хто є від неї звільнений. Отже день: 16 жовтня; час від 8 год. ранку до 5 сполудня; місце: кожний поборовий льокаль.

КАМПАНІЯ ЗА РЕЛІГІЙНЕ ЖИТТЯ СЕРЕД ВОЯКІВ.

Президент Труман одобрив апель до населення, щоб воно збільшило свої зусилля для віднови релігійного настрою серед вояків. Апель зредагували представники церков, яких президент прийняв на розмові в Вілому Домі перед оприлюдненням зазиву. У групі були: кард. Френсис Спелман; єп. Джан С. Стамм, голова Федеральної Ради Церков Христа; голова Ради Синагог Америки, рабін Бернард Дж. Бамберґер.

ПРОБА ВИСИЛАННЯ БАЛЬОНИКІВ „КАМПАНІЇ ВОЛІ".

Ню Йорк. — З 86-го поверху будинку Емпайр Стейт Билдінґ випущено тисячу бальоників, наповнених газом гелією, для манифестації з нагоди від'їзду „Дзвону Волі" до Европи. Це такі самі бальоники, які вилітають з Берліна до підсовєтських країн, коли є відповідний вітер. На кожному бальоні є напис: „Кампанія Волі", а до них причиплена „грамота волі". Випущені в Ню Йорку бальоники полетіли в північно-східнім напрямі. Роско Дроммонд, директор Адміністрації Економічної кооперації, сказав, що Москва тепер незвичайно переполохана дінанням проти-комуністичних організацій для підготови сателітських країн у Східній Европі до зриву.

ПРОМОЩУЮТЬ ШЛЯХ В ГЛИБИНУ ПІВНІЧНОЇ КОРЕЇ. Американські вояки з відділу відкривачів мін переходять сильно знищеним попередніми налетами авіяції мостом, що в кожній хвилині міг би був завалитися, якби американські сапери раніше не були скріпили його залізними шинами.

Американці встановляють самоуправління в Північній Кореї

Лейк Соксес, 12. жовтня. — З доручення ген. Мек Артура, головнокомандуючого силами Об'єднаних Націй в Кореї, американці поступово встановляють самоуправління місцевого населення на звільнених від комуністів територіях Північної Кореї — ствердив в своєму звідомленні до Тимчасового Корейського Комітету О. Н. полк. Алфред Г. Кацін, який тількищо вернувся з Кореї, де репрезентував генерального секретаря О. Н., Трігве Лі. Полк. Кацін відбув наради теж з ген. Мек Артуром і на цій підставі приготовив свої звідомлення. В звідомленні нічого не згадується про будь-які повновласті південно-корейського уряду на здобутих теренах Північної Кореї, але в Генеральній Асамблеї є австралійська резолюція, щоби влади південно-корейського уряду на Північну Корею не поширювати. Вже завтра на цю тему американський представник в О. Н., Ворен Р. Остин, передасть Тимчасовому Комітетові більш подрібний погляд ген. Мек Артура і тільки тоді австралійська резолюція прийде на порядок нарад.

ДВОПАРТІЙНА ПОЛІТИКА НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ Я КЦІЛЬ ПОЇЗДКИ ТРУМАНА

Вашингтон. — Після виїзду през. Трумана до Ст. Луїс, звідки він має пуститися в дорогу на Пацифік для зустрічі з ген. Доґлесом МекАртуром, появилося багато здогадів про цілі цієї подорожі. З уваги, що з президентом виїхала ціла група урядовців і дорадників, загально панує переконання, що тут ідеться про устійнення напрямних для американської політики супроти Далекого Сходу. Між втаємниченими в справу людьми кажуть, що думка, їхати на зустріч з ген. МекАртуром виринула у президента Трумана несподівано, без попередньої поради зі своїм оточенням. Тому, що тут ідеться далекосяжну справу, вирішення напрямних американської політики мусить бути на підставі порозуміння з обома партіями. В засаді, так було від 1945 р в европейських справах, одначе в азійських справах республіканці мають свої застереження. Вони покликувалися досі на брак порозуміння з генералом МекАртуром над відношенням до азійських країн, отже президент рішився наладнати це тепер, заки ще прийде до остаточного з'ясування корейської справи. Якщо б прийшло до повного порозуміння між президентом і генералом, тоді усунеться одно з найважливіших непорозумінь між демократами й республіканцями в справі закордонної політики.

АМЕРИКА ПОСТАЧАТИМЕ ХАРЧІ ГОЛОДНІЙ ЮГОСЛАВІЇ

Вашингтон, 11 жовтня. — Югославія звернулася до Злучених Держав за допомогою для голодних, яких кількість росте в наслідок одної з найгірших посух, які колинебудь навістили ту країну. Між департаментом стейту і маршалом Тітом, диктатором Югославії, ведуться саме переговори в цій справі. Харчі, як каже секретар стейту Дін Ачесон, треба буде висилати туди восені. Там немає збіжжя, квасолі, і корму для худоби. Ачесон відмітив, що худобу треба годувати так як людей в тій країні, щоб не допустити до загального вигінання. Урядовий погляд такий, що до Югославії треба висилати допомогу, коли вона перівала зв'язки зі Совєтами і виставлена на небезпеку загального голоду. Ще не з'ясовано, чи на висилку такої допомоги треба зждати на рішення Конґресу, чи може це вдається зробити на підставі існуючих законів.

І.Р.О. ПРИЗНАЛО ДОПОМОГУ 55 ТИСЯЧАМ НОВИХ ВТІКАЧІВ ЗІ СОВЄТІВ

Женева, 12. жовтня. — Загальна Рада Міжнародної Організації для Втікачів (ІРО), прийняла вчора резолюцію, на підставі якої акція допомоги і переселення буде поширена на 55,000 „нових втікачів" з-поза залізної заслони. Це значить, що тисячі осіб, в цьому велика кількість українців, яким пощастило видістатися живцем зза залізної заслони та які опинилися в Західній Европі після 15-го жовтня 1949-го року, користатимуть тепер з таких самих прав і можливостей на переселення, що їх дає ІРО для всіх давніших втікачів. Проте, ніхто з тих нових втікачів не зможе переїхати до Злучених Держав, бо вони не вміщуються в рямках постанов поширеного американського переселенчого закону.

АЛІЯНТИ ГОТОВІ ДО ОБОРОНИ НІМЕЧЧИНИ

Франкфурт, 12. жовтня. — Канцлер Західно-німецької Федеративної Республіки, д-р Конрад Аденауер, запевнив вчора через радіо німецький нарід, що західні аліянти готові до оборони Західної Німеччини на її східних кордонах, відступаючи від початкової думки творити головну оборонну лінію на Райні. Аденауер рівночасно повідомив, що досі Німеччина не має ще жадних зобов'язань щодо виставлення своїх дивізій для европейської оборонної армії та що єдиним, що вона тепер може робити, це „чекати і приглядатися".

● **Пропам'ятну Книгу видав** Український Народний Дім у Винипегу. У книзі, зредагованій проф. Дорошенком на підставі матеріялів найстаршого члена С. Ковбеля, міститься багато вартісного матеріялу з історії українців у Канаді. Видання докінчив Данило Лобай після виїзду проф. Дорошенка до Европи.

НОВА МІСІЯ В. ДУШНИКА ДЛЯ ДОПОМОГИ В ПЕРЕСЕЛЕННІ СКИТАЛЬЦІВ

Денвер, Колорадо, 12. жовтня. — Сьогодні тут відбудуться річні збори Соціяльних Добродійних Агенцій стейту Колорадо, на яких виступить відомий наш публіцист Володимир Душник, що промовлятиме від імені Воєнної Допомогової Служби Красової Католицької Добродійної Конференції. Після того він відбуде три-тижневу поїздку по стейтах Колорадо і Небраска, приглядаючись влаштуванні там нових імігрантів та організуючи населення тих стейтів для виставлювання нових „ашурансів" і для допомоги в переселенні тих скитальців, що ще залишаються в Европі і які могли б скористати з поширеного переселенчого закону. В своїй промові в Денвер В. Душник твердить, що „американська преса ...манифестацію незламної віри Америки в ту правду, яка так вимовно характеризує нашу Декларацію Незалежности, іменно, що всі люди родяться рівними". „Американську політику — заявляє на закінчення В. Душник — відносно переміщених осіб підтримує ввесь американський нарід. — Підкреслення цієї політики є рівночасно виявленням нашої глибокої віри в наше власне майбутнє та в свободу волелюбних народів в цілому світі". — Як відомо, кілька місяців тому В. Душник відбув в таких самих цілях поїздку по стейтах Висконсин, Міннесота, Айова та Ілиной, після чого в місцевій пресі появилося багато його статей з підкресленням великої вартости нових імігрантів, зокрема українців, для американської національної спільноти та її творчих зусиль.

ВЕРХОВНИЙ СУД ПЕРЕСЛУХУЄ ОРҐАНІЗАЦІЇ, ЗАПИСАНІ ЯК ПІДРИВНІ

Вашингтон.—Верховний Суд який має вирішити протести організацій, поставлених на чорний лісті президентською комісією льояльности, переслухав три такі організації і одну службовичку, усунену з праці під замітом нельояльности. Організації які вислали своїх адвокатів для підтримання протестів, є такі: Об'єднаний Антифашистівський Комітет Втікачів (еспанських), Красва Рада Совєтської Приязни і Міжнародний Робітничий Орден. В імені ордену являвся адвокат Аллен Г. Розенберг, який твердив, що ця організація є єдиною, яка при обезпеченні не робить різниці між расами. Коли суддя Роберт Джексон запитав, хто може бути виключений з цієї обезпеченевої організації, адвокат сказав: „Хіба професійні страйколомни". Тоді суддя засміявся кажучи: „Такі люди — це взагалі не добрі кандидати на обезпечення" На вимоги рішення Верховного Суду, що згадані організації є підривні, їх члени можуть бути заражовані до комуністів. В Міжнародним Робітничим Ордені нараховують 185,000 членів Там є теж український відділ

ПРЕЗИДЕНТ НАКАЗУЄ ПЕРЕГЛЯД РЕСУРСІВ

Вашингтон. — Президент Труман доручив зорганізувати тимчасову комісію для перегляду природних багатств і можливого їх розвитку у стейтах Нової Англії й Ню Йорку. У цій справі Білий Дім вислав листа до шістьох агенцій, які мають зайнятися організацією комісії, а окремо вислано листи до губернаторів сьоми стейтів, в яких має відбутися перегляд ресурсів. Губернатори мають настановити людей, які будуть співпрацювати з федеральною комісією. Агенції мають почати працю так швидко як тільки це вдасться і скласти звіт президентові до липня 1952 р. Цими агенціями є: Департамент внутрішніх справ, армії, рільництва й торговлі. Агенція Федеральна Забезпеки й Федеральна Комісія Природних Сил.

В АМЕРИЦІ

● **Дводенна реєстрація до голосування** в Ню Йорку виказує — 641.965 виборців. Пригадується громадянам, що хто не зареєструється, не буде виборцем.

● **Чотири кандидати на мейора** міста Ню Йорку промовляли на тім самім зібранні в Карнеґі Голл у вівторок. Вони дискутували над недостачами міського бюджету.

● **Комісія льояльности** департаменту стейту перевела провірку закидів сен. Йосипа Р. МекКарті проти Джана С. Сервиса і виправдала його. Йому закидали комунізм і співпрацю з видавництвом журналу „Амеразія".

АЛІЯНТИ ПРОЛОМИЛИ ВОРОЖИЙ ФРОНТ В ПОХОДІ НА ЧЕРВОНУ СТОЛИЦЮ

Токіо, 12. жовтня. Американські і союзні війська проломили вчора в трьох місцях ворожі оборонні лінії на центральному і західному секторах фронту та швидко посуваються в поході на комуно-корейську столицю Пйонгянг. Комуністи, що побудували були там укріплення ще заки, почали агресію, ставили запеклий опір, не зважаючи на великі втрати, головно на південь від Кумчон. На інших секторах фронту комуністична оборона була тільки незначна. Аліянти взяли багато полонених і здобули велику кількість воєнного матеріялу, не зважаючи на вчорашній заклик комуністичного премієра до своїх армій, щоби боролися „до кінця". На східному секторі фронту південно-корейські війська, що здобули важливий порт і комунікаційний вузол Вонсан, вчора посунулись дальших 15 миль на ворожу територію, здобуваючи місто Пйонґянг та помітно скеровуючи свій дальший похід на захід, теж на червону столицю. Оборона ворога на цьому фронті є помітно здезорганізована. Американська авіяція була незвичайно активна на всіх фронтах, розгромлюючи ворожі оборонні позиції, артилерійські гнізда та знищуючи комунікаційні получення. На лівому американському крилі на захід від Кумчон наступають британські і австралійські війська. Найслабший ворожий опір зустрічається на центральному секторі фронту, на якому боряться південно-корейські війська. Командант Восьмої Армії, ген. Волтон Волкер, відвідав вчора тількищо здобутий південними корейцями аеродром у Вонсан, — заявляючи, що він вже в кількох днях з черги служитиме важливою базою для аліянтських літаків. Фронтові спостерігачі стверджують неомильні познаки повного розкладу того, що колись називалося корейською „народною республікою" та її „народною армією", яка три місяці тому почала агресію, правдоподібно з думкою завоювання світу.

КИТАЙСЬКІ ЧЕРВОНІ ЗНОВУ ОСТЕРІГАЮТЬ АМЕРИКУ В СПРАВІ КОРЕЇ

Гонг Конг, 12. жовтня. — Речник комуно-китайського міністерства закордонних справ сьогодні знову остерігав Злучені Держави, заявляючи, що після переходу аліянтськими військами 38-мої паралелі Китай вважає положення в Північній Кореї „дуже серіозним" та, що він не може тому „безчинно приглядатися". Він твердив, що „китайський нарід рішучо обстоює мирну розв'язку корейської проблеми та рішучо противиться поширенню корейської війни американцями та їх спільниками, вважаючи їх відповідальними за всі консеквенції, які можуть повстати з цього поширення аґресії". Це вже була друга того роду комуно-китайська осторога для Америки та Об'єднаних Націй. Проте, в поінформованих американських колах висловлюється сумніви, щоби комуністичний Китай, з огляду на власні труднощі, міг поважитися на інтервенцію в Кореї, тим менше в теперішній безвиглядній для комуністів стадії війни.

● **Ранені два вояки**, що пішли до Кореї з одного дому, з місцевости Вашинґтон, у стейті Ню Джерзі. Хоч їхні батьки живуть у приязні, хлопці ніколи не зустрічалися давніше.

СТАЛІН БАЖАЄ КОРЕЙСЬКИМ ЧЕРВОНИМ „УСПІХІВ В БОРОТЬБІ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ"

Лондон, 12. жовтня. — Московська радіовисильня сьогодні повідомила, що совєтський диктатор Сталін вислав комуністичним північно-корейським агресорам „побажання успіхів в боротьбі за незалежність". В телеграмі до комуно-корейського премієра Кім Іль Сунга, висланій з нагоди другої річниці створення комуністичної „Корейської народної республіки" та встановлення „дипломатичних стосунків" зі Совєтським Союзом, і у відповідь на телеграму Кіма, Сталін „бажає корейському народові, який героїчно обороняє свою країну за створення, успішного завершення довгих років боротьби соборної, незалежної і демократичної Кореї". Комуністичний премієр Кім в своїй телеграмі до Сталіна висловлює йому та совєтському народові „глибоку вдячність" за допомогу та бажає Сталінові „з цілого серця довгих років життя і творчої праці для щастя людства та збереження миру і волі всіх народів". Совєтська преса, відзначаючи ці роковини, пише про „довгу і затяжну боротьбу", яка ще стоїть перед „корейським народом".

ПІДГОТОВКА ДО НОВОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТИЗАНСЬКОЇ ВІЙНИ В ГРЕЦІЇ

Лейк Соксес, 12. жовтня. — Балканський Комітет Об'єднаних Націй в своєму звідомленні до генерального секретаря О. Н., Трігве Лі, стверджує і остерігає, що Комінформ знову приготовляє комуністичну партизанську війну в Греції. Комітет, на підставі зізнань згл0влених большевиків та інших достовірних інформацій, стверджує, що: Польща і Альбанія продовжують в и школують, озброюють та пересилать до Греції партизанів. — 2. Польща все ще задержує вивезених колись червоними грецьких дітей; 3. Альбанська допомога комуністичним партизанам в Греції творить загрозу для миру на Балканах. Трігве Лі передав справу до Політичного Комітету і вона, правдоподібно, опиниться на порядку нарад Генеральної Асамблеї при обговорюванні загального положення на Балканах. З зізнаннях схоплених большевиків стверджується, що в Польщі опинився ще около 1,500 вивезених комуністами грецьких дітей, та що окремі табори для них, де їх вишколюється на майбутніх яничарів, існують теж в Східн. Німеччині.

В СВІТІ

● **Адмірал Кірк**, американський амбасадор в Москві, вибрався в двотижневу подорож в Західну Европу.

● **Джеймс Фарлі**, колишній головний постмастер і один з демократичних лідерів, відбув з шефом еспанського уряду, ген. Франком, чергову „приватну розмову" на тему можливостей наладнання еспансько-американських стосунків.

● **Захворів провідник** французьких комуністів, Моріс Торез, та мусів перервати „на кілька днів" свою підривну роботу — повідомляє французька комуністична преса, не подаючи подробиць хвороби.

● **Кари смерти** домагається у Варшаві прокуратор для 8 поляків, бувших членів підпольної організації „Вольносць і Нєподлеґлосць", обвинувачених в шпигунстві в користь Америки і Бельгії.

● **Іранський шах МагомедРіза** Паглеві жениться з 18-літньою красунею, дочкою місцевого аристократа. Він розвівся зі своєю попередньою жінкою, сестрою єгипетського короля, бо вона не вродила йому сина.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КРУТИМИ ШЛЯХАМИ

Раз-у-раз чуємо про мир. Про мир говорять, про мир пишуть. В справі миру щораз складають авторитетні заяви найвищі державні мужі. Проте миру нема, бо один табор—комуністичний—говорить одне, а на думці має щось інше, зовсім противне. Тому і діє інакше, як говорить.

В жонґлюванню миром Кремль є неперевершеним майстром. Тому совєтські неправди про „імперіялістично-капіталістичну Америку" ще далі знаходять послух, хоч Америка нікого не підбиває і на нікого не нападає. Американські делеґати, що беруть участь в 11-тій конференції Інституту для справ Тихого Океану, яка відбувається в місті Лукнов (Індія), почули навіть тепер і то в країні, яка незабаром готова зазнати подібної судьби, що й Китай, що не Совєти, але Злучені Держави мають імперіялістичні—хочби тільки в економічному розумінні—заміри та вживають гуманітарної акції для цеї цілі. Це Злучені Держави вживають азіятів на гарматнє м'ясо для своїх порахунків з СССР.

Так говорили представники вченого світу Азії. Правда, вони становили меншину, але все таки це були вчені, з якими треба було американським делеґатам рахуватись. Не була це тільки традиційна ненависть азійських народів до „білих панів"; тут уже відчувався глибокий вплив совєтської пропаґанди, а зокрема тепер̌ішньої кремлівської „мирової офензиви". Навіть проливану американцями кров в обороні Кореї толкували собі деякі вчені намаганням Америки звести остаточний бій з Совєтами в Азії, бо в Европі нема охочих до такої боротьби. Знов про цілковите перекручування цілей американської допомоги державам, обнятим Атлантійським Пактом, то вже й не говорити.

В тому самому часі, коли азійські вчені так атакували „американський імперіялізм", совєтська преса була переповнена цетатами з письма Лєніна та Сталіна на тему, що співпраця Совєтів з Америкою та іншими капіталістичними країнами можлива і побажана. Не було в цій пресі ніяких нападів на Злучені Держави, а тільки були заяви Сталіна про совєтське миролюбство. „Труд" запевняв, що Лєнін і Сталін вже давно ствердили, що комуністичний та капіталістичний системи можуть з собою співпрацювати, а раз вони це сказали, то воно „незмінне". Московська „Правда" написала, що Совєти ніколи на нікого не нападали, а „тільки безпощадно розраховувались з тими, що нападали". Навіть театри заповіли новий балєт, а композитори нові симфонії, присвячені справі миру.

Знов в Асамблеї Об'єднаних Націй совєтський делеґат А. Вишинський з одного боку відкидав американську пропозицію, підперту шістьома потугами, в справі поширення прав Асамблеї, бо вона ніби руйнує весь фундамент, на якому побудовані Об'єднані Нації, а рівночасно заявляв журналістам, що він погоджується з нею на 50%.

Як бачимо, Совєти намагаються своєю мировою пропаґандою дискредитувати в світі демократії, а в першу чергу Злучені Держави. Для цього вони вживають різних засобів, щораз міняючи тактику та пристосовуючи її до різних країн і обставин. Не можна казати, щоб вона не мала успіху. Безуспішним є тільки мир, той справжній мир, тривкий і справедливий, до якого Совєти ніколи не допустять

ВИДАННЯ У. К. К.

В 2 останніх днях „Геральд Трибюн" в Ню Йорку, „Джерзі Джорнел" в Джерзі Сіті, „Демократ енд Кронікл" в Рачестер та цілий ряд інших американських газет в Питсбурґу, Дітройті, Шикаґо, Лос Енджеліс і т. д. надрукували замітну статтю відомого американського публіциста Дейвида Лоренса, піддержуючи загальну українську критику контрольованого державним департаментом „Голосу Америки" та його радіопересилань в Україну. В своїх арґументах Лоренс покликується на виміну проголошених в „Українському Бюлетені" листів між головою Українського Конґресового Комітету, проф. Левом Добрянським, та керівником „Голосу Америки" в Державному Департаменті, Фоєм Д. Коглером. „Український Бюлетинь" Лоренс слушно називає „офіціяльним виданням українців в Америці"..

Це тільки один наявний доказ того, що роблять і що можуть та повинні зробити видання Українського Конґресового Комітету в англійській мові. Відомо, що є багато більше випадків передруку американською пресою інформацій з цих видань. Що більше, статті з „Українського Квартальника" як і „Українського Бюлетеня" вже кілька разів наводилися в Конґресовому Рекорді та в дипломатичних інтервенціях, вони ставали джерелом інформацій для енциклопедій, вони, як і видана минулого року книжка „Юкрейнієн Резистенс" та численні вже видання Українського Народного Союзу, стали справді високо авторитетним і достовірним інформатором англо-саського світу, зокрема Америки, про Україну, її досягнення і аспірації та її героїчну боротьбу за визволення.

Вартости того роду публікацій не можна б перецінити. Виробивши собі відповідний авторитет і довір'я серед американського і міжнародного провідного загалу — бо тільки йому ці видання доступні — вони стали могутньою зброєю в руках вільного українства в його боротьбі за українську правду. Книжка „Юкрейнієн Резистенс" розійшлася в тисячах примірників до найвідповідальніших мужів американської і світової політики і вона мала найширший відгомін. „Український Квартальник" і „Український Бюлетень" розходяться в тисячах примірників періодично, а їх публичний відгук є тільки малим показником тої велечезної роботи, що вони виконують в „розбиванні скали фальшу і облуди", якою вороги українського народу були загородили дорогу українській правді в світ — як це згадував на маніфестації УКК в Карнеґі Голл Д. Галичин. Цим виданням насамперед треба завдячувати ці вже досить численні вістки про українську боротьбу, українські змагання та неоцінену вартість українців як союзників західних демократій в боротьбі проти большевизму, що тепер періодично появляються в американській пресі. Вже навіть Сокольський з „Джорнал Америкен" переконався, що в Україні існує підпольний повстанський рух проти большевизму та що між двома мільйонами втікачів з-поза залізної заслони, що їх він рекомендує використати в американській та загальній протибольшевицькій політиці є „більшість українців, з підпольними зв'язками зі своєю батьківщиною" — як він це ствержує в своїй статті з 10-го жовтня.

На цьому загальному тлі виконуваної виданнями УКК роботи тим яскравіше зарисовується необхідність і потреба їх скріплення, поширення і вдосконалення. Ми бо свідомі скромности і недостач тих видань, як міряти їх потребами української справи. Проте, ці збільшені вимоги можна б видвигнути тільки тоді, якщо б можна одержати задовольняючу відповідь на їхню передумову: що робить загал нашого громадянства, щоб ці вимоги можна було ставити і здійснювати? Відповідь на це не приносить нам чести.

Виданий УККомітетом „Український Квартальник" і видаваний ПАУКонференцією „Український Бюлетень" — хоча і цей головно коштом УККомітету — коштують пересічно по 600 долярів кожний, отже разом 1,200 долярів місячно, що річно робить рубрику поверх 13,000 долярів. Кошта мають бути покриті з Національного Фонду, на конто якого досі вплинуло около 40,000 долярів. Проте, з цього Фонду призначено тільки 30 процент на потреби самого УККомітету, а решту на інші гуманітарні, культурні і тим подібні цілі. Значить, з дотеперішнього Фонду, належному УККомітетові, можна б заледве покрити кошта цих видань в теперішньому стані, не говорячи вже про невідкличні потреби їх дальшого поліпшення і поширення. Але видання — це тільки один з численних засобів, що ними УККомітет веде свою акцію в користь визвольних змагань України. Де ж тоді взяти фонди на репрезентацію, на ведення канцелярії, на тисячу і одну інших потреб, що є передумовою праці УККомітету?

В тому самому часі на проголошуваних УККомітетом виказах зложених датків до Національного Фонду все ще подибується багато імен громадян, що зложили аж по... одному доляровí. А скільки імен взагалі не подибується?

Коментарі на це зайві.

Микола Чубатий.

Хто має дати наукові підстави українській політиці?

Людське знання ділиться на дві головні галузі — на науки математично - природничо-технічні та на науки духові або гуманістичні. Перші мають вселюдський характер, другі застосовані здебільша до життя поодиноких народів. В науковій англосаській термінолоґії перші називаються „саєнсес", другі „артс". В народів державних, яких життя нації забезпечене, кладуть більшу вагу на перші науки, на „саєнсес", що займаються математикою, фізикою, хемією, біологією, медициною, технічними науками та їм близькими. Ці науки дають наукову підставу під господарський поступ нації та її здоров'я.

Другі науки, так звані гуманістичні або духові науки, як політична історія, історія культури, література, етнографія, антропологія, мовознавство, досліди всіх родів мистецтва — це науки про духовість людства та окремих націй. Вони звичайно інтересують більше народи недержавні, бо студіюючи духовість нації, її тугість в теперішности та в минулім, вчені допомагають тим способом скорше дійти до головної цілі недержавної нації, до здобуття власної держави через освідомлення та духову мобілізацію народу.

Всякий поважний поступ в науках математично - природничих з боку вчених недержавного народу приносить теж користь недержавному народові, бо їх праця засвідчає, що нарід, який видає вчених на полі вселюдських наук вже дозрів до цього, щоби бути власним господарем рідної землі.

Теж поступ на полі духових наук державного народу важна справа, зокрема тоді, коли якійсь нації, як от тепер Злученим Державам, Провидіння призначає ролю бути провідною нацією у світі. Без духового лідерства важко сповнити політичне лідерство в світі. Тоді теж у державного народу, а навіть великодержавного, досліди над духовими науками є великого значення. Іншими словами, поступ на полі кожної науки для народу є корисний та бажаний. Це все відноситься теж і до українського недержавного народу.

Серед наук гуманістичних або духових окреме місце займає група так званих політичних наук, як наука історії, економії, соціології та права. Вони єдині в силі дати наукові, себто тверді та солідні підстави, національній політиці. Без історії, економічної, соціологічної та правничої освіти нема вартісного практичного політика, вартісного журналіста чи політичного письменника. Освіта в ділянці тих політичних наук дає немов теоретичне знання політики власного народу та інших народів світу. Воно є немов тим самим, чим є теоретична наука математики для інженера. Зате практична політика це вже мистецтво та талан, що вимагають багато прикмет духа, бистрої орієнтації, передбачування майбутнього, особистого такту. Проте без основної освіти з ділянки тих політичних наук і великий талан нічого невдіє. Політик, що немає такої освіти це дилетант, що у своїй політичній діяльности пливає по поверхні, бо неспосібний найти твердий грунт. Без політичної освіти політик буде йти ввесь час навмання, а журналіст кидатиме пусті й часто повторювані фрази та кличі, без почування відповідальности за них. При нинішній так дуже складній політичній системі світу тільки людина з глибо-

(Докінчення на стор. 3-тій)

Михайло Радик
Директор ЗУАДК-у на Европу

ЗУАДК і акція соціяльної допомоги над залишенцями

Попереднього разу ми подали відомості про загальне становище українських залишенців у Німеччині та про акцію додаткової харчевої допомоги для них з боку ЗУДК-у. Дальшою важливою справою у зв'язку з проблемою залишенців є зорганізування для них соціяльної опіки. Така опіка конче потрібна, бо не можна залишати ДП виключно під управлінням німців, які, на загал, не виявляють прихильного ставлення до чужинців. З огляду на це, загальну опіку над залишенцями в Німеччині перебрали на себе американські й міжнародні волюнтарні аґенції, яких акредитовано при Окупаційній Владі на Німеччину.

Зокрема щодо ділянки соціяльної опіки, то її перебрали на себе дві найбільші релігійні волюнтарні аґенції: НЦВЦ (Національно-Католицька Допомогова Конференція) і ВЦЦ (Світова Рада Церков). Однак цю опіку вони мають здійснювати не безпосередньо, але через німецькі добродійно-релігійні організації, що на місцевому ґрунті відповідають у своїй діяльності загаданим міжнародним аґенціям.

Цей плян відразу не зустрівся з апробатою европейського Представництва ЗУАДК-у, яке вважало, що німецькі організації не виявляють належного зацікавлення цими справами і недостатньо ознайомлені з проблемами ДП, щоб могти забезпечити їм всебічну соціяльну опіку. Проте ЗУАДК мусів погодитися на предложений плян, бо, згідно з німецькою системою соціяльної опіки, лише релігійні організації, маючи для цього відповідно розбудований апарат, є компетентні у цих справах та допущені до виконування соціяльної опіки.

Дальшим важливим моментом в цій справі є те, що соціяльна опіка має провадитися на релігійній базі, себто окремо для католиків та окремо для протестантів, при чому до цих останніх прилучено православних. Таким чином, українці є поділені, під цим оглядом, на дві окремі групи: греко-католики і православні. Власне тому ЗУАДК, який відносно українців ніколи не робив різниць з причини релігійної приналежности, був проти такого поділу. ЗУАДК робив заходи, щоб українці (як греко-католики, так і православні) були трактовані як окрема суцільна національна група, якою в цілості мала б опікуватися якась одна добродійна організація. Цього не вдалося однак перевести в життя, бо добродійна акція в Німеччині провадиться власне на релігійній базі, а тому не можна було знайти відповідної німецької організації, яка була б готова заопікуватися цілою українською групою. Тому, в цих обставинах, треба було приєднатися до загального пляну.

На підставі прийнятого остаточно і затвердженого ІРО-м пляну, опікунчі функції для католиків мають виконувати соціяльні працівники німецької католицької організації „Харітас" (під наглядом НЦВЦ), а для протестантів — соціяльні працівники німецької протестанської організації „Іннере Місіон" (під наглядом ВЦЦ). Щодо українців, то греко-католики як і всі інші католики, мають одержувати послуги від „Харітас"-у, а православні — від „Іннере Місіон" разом з протестантами. Однак тому, що українці творять окрему національну групу з спеціяльними потребами, — ЗУАДК вважав за необхідне поробити заходи, щоб серед соціяльних працівників була також певна кількість українців, які мають працювати разом з соціяльними працівниками „Харітас"-у та „Іннере Місіон" в тих таборах, де переважають українці. Справа ця важлива тому, що українські соціяльні працівники безумовно мають змогу ліпше орієнтуватися в справах українських залишенців, ніж напр. німецькі соціяльні працівники.

В тій цілі ЗУАДК, одержавши на це дозвіл від ІРО, зажадав, щоб НЦВЦ та ВЦЦ затруднили в порозумінні з ним певну кількість українських католиків (при „Харітас") і православних (при (Іннере Місіон"), як соціяльних працівників. Як результат заходів ЗУАДК-у, деяка кількість уже затруднена і ще буде затруднена аґенцією ВЦЦ. Труднощі натомість виникли з католицькою аґенцією НЦВЦ, яка стала на становищі, що німецькі соціяльні працівники можуть вповні обслужити і українських греко-католиків. Проте дальші енергійні заходи ЗУАДК-у, що їх він провадив у порозумінні і за підтримкою Апостольської Візитатури греко-католицької Церкви на Німеччину, привели до того, що НЦВЦ частково змінила своє становище і має затруднити кілька українців, як секретарів-перекладчиків при соціяльних працівниках „Харітас"-у. Проте це ще не вистачає, а тому ЗУАДК далі робить старання, щоб НЦВЦ затруднила українців з повними правами, себто як самостійних соціяльних працівників нарівні з іншими.

Справа соціяльних працівників має велике значення, бо їх обов'язком є пильнувати за тим, щоб ДП-залишенці користувалися у практичному житті всіми правами, що їм прислуговують нарівні з німецькими громадянами згідно з спеціяльним домовленням поміж Високою Комісією Аліянтів та німецьким урядом. Практика показала, що німецькі установи часом кривдять ДП у таких справах, як приділення приватного мешкання, одержання праці або матеріяльної допомоги у випадку безробіття чи хвороби, далі одержання пенсій, рент, різного роду відшкодувань, тощо. У таких і подібних випадках соціяльні працівники мають допомагати ДП-залишенцям порадами, виготовлюванням відповідних прохань чи інтервенціями.

Українські працівники не підлягатимуть безпосередньо ЗУАДК-ові. Однак, щодо українців, вони мають діяти за пляном, випрацьованим ЗУАДК-ом, що зноситиметься з ними та даватиме їм вказівки за посередництвом вищих чинників, себто волюнтарних аґенцій НЦВЦ і ВЦЦ.

(Кінець буде)

М. М.

З-ПІД БІЛОГО СОНЦЯ ДО СРІБНИХ ЗІР

17)

Тоді аргентинські іміґраційні чиники вкупі з бувшими там українцями почали обшукувати пароплав, але нігди нікого не могли знайти, то — комусь з українців прийшло на думку гукати: „а де ти, хлопче, як живий, то одгукнись." І ось нарешті на велике здивовання десь з глибин, як з-під землі, почувся приглушений голос зхопленого (спасибі тому могутньому голосові, бо лише він його врятував): „я ту-ут, під вуг-лям". Коли наказали зірвати запори з зачинених дверей трюма, в якому було вугля, і коли розкидали добрий шар вугля, то „видобули" нашого „зайчика" замащеного, зголоднілого, майже обезсиленого, але все завзятого, що ніяк не здавав своїх позицій, бо коли його звели з пароплаву (на цей раз аргентинські урядовці для розслідування випадку), то він перше всього перехрестився і сказав: „слава Тобі, Господи, за порятунок", а потім обернувся назад, плюнув на югославський пароплав: „пропадіть ви, червоні діяволи, вкупі з своїм комуністичним урядом і братушками - москвинами"... От такі подорожі одбували наші українці в своїм стремлінню визволитись з ненажерної червоної пащі. А далі в новій вільній країні з запалом почали будувати нове життя. Не все і не завжди було „рожевим", але нащо ж козацьке завзяття? хіба не сміялися запорожці лихові у вічі? І ось вчорашній „зайчик" нині вже майже аргентинець, працює, щоб заробити шматок хліба (і ніби і добре йому йде, бо, як є „чутки" збирається вже і хатку будувати і авто купутати, а це незле), працює по українським організаціям та співає і в церкві і на українських концертах. Івась змінив де-кілька „фахів", а далі став шукати „підходячої праці" по оголошенням в аргентинських часописах. Нарешті найшов — пошукували „порядної і чесної людини в добрий дім на дуже добрі умови". Став міркувати: „я новий іміґрант, мови ще не знаю, але ж пошукують **порядного і чесного,** а я і порядний і чесний, отже піду". Пішов, і на 60 кандидатів (всі аргентинці) прийняли одного його. Сталось, як в казці, український хлопець з Полтавщини став управителем аргентинського мільйонера, який крім незчисленних отар овець і худоби, що паслись по пампасах, мав і різні плянтації і копальні і т. п. Він дуже сподобав собі Івася, що мав тепер під собою багато людей, яким наказував і яких контролював, брав його вкупі з собою на всі найкращі аргантинські курорти, а далі проїхав з ним верхи мало не всю Аргентину, обїзджаючи свої володіння. Писав Івась, що то була дуже цікава подорож, щось подібне, як Тараса Бульби з синами на Січ, було розкішно спати в безмежному степу під зоряним (тільки на жаль неукраїнським) небом, бачили силу і птахів, яких полювали, але... більшість з них щасливо втікла. Тепер Івась має вже свою землю в гарному місці, над гарною річкою, при добрій дорозі та дочікується першого врожаю свого саду (українець не може прожити без землі, без поля, або хоч без саду)... Часто, дуже часто в шпиталі, коли руки заняті пильною роботою, а серце тисне смуток, я підіймаю очі і дивлюсь крізь вікна на широкі простори, які відкриваються з семого поверху. Під самим вікном колишуться довжелезні листки розкішної пальми, яка досягає вже майже нашої покрівлі і колишучи перистими листами - вітами, ніби запрошує покинути шпиталь і полинути в простір блакитного неба, або моря, смужка котрого в добру погоду, коли нема туману, видніється дуже ясно навіть зо всіма пароплавами, які відпливають і припливають до Сан Франціско. І я спокушуюсь і посилаю свої думки „навздогін вітру", морських хвиль та пароплавів, але думки швидчі за них, бо очі ще бачать пароплав, а думки вже перелинули за обидва океани і стараються найти відповідь на болючі питання: як живеться, як мається нашим „ді-пі" по таборам Европи, що зосталось з Музею Визвольної Боротьби України в Празі, чи ще зостався там хто з українців, що піклувався ним, чи жива ще і де пані З. Мірна, якої я ніколи не бачила, але з якою нас лучили самі найкращі, теплі почування через жваве листування, якого і війна була не припинила, але яке урвалось в березні 1948 р. Де пані Ганна Чикаленко?, як поборює тяжкі фінансові труднощі Бібліотека Симона Петлюри в Парижі під проводом невсипущих і завзятющих козарлюг Івана Рудичева та Гр. Довженка? Що робиться на Филипинах, на маленькому острівці Тюбабао, де мучиться вісім десятків українців, чи є яке поліпшення їх долі, чи їх благання досягли ПАУК і ЗУАДК і є надія на їх переселення та впорядкування їх внутрішнього націоального життя, яке є зараз тяжко загрожене, бо до проводу їх групи ввійшли демагогічними засобами люди, яких метою є загубити і скомпромітувати добре українське імя, помститися на дійсних патріотах, а самим і своїй партії прибічників, набраній в останній мент з москвинів та ще й таких, що до недавна були радянськими підданими, під видом активу української групи перебратися до ЗДА і там продовжувати свою руїнницьку роботу, звернену проти всього, що є українське. І все в мене палахкотіло від сорому і болю, що така страшна і сумна подія трапилась в Филипинських таборах і недостойні, ворожі руки захопили провід Української Національної Групи, яка сама зараз не зможе звільнитись від них без допомоги ПАУК, бо тільки ПАУК чи ЗУАДК своїм наказом годні заставити цих зайд залишити провід Української Групи, іншого порятунку нема звідки чекати... А думки летіли далі і далі, обігали весь світ і все шукали за українцями і все питали за їх долю: чи вони вдоволені, чи найшли те, чого шукали, чи добре їм?

Ось молодий високий Микола К., син „куркулів" з Херсонщини, якого ще малим заслали з батьками на північ Сібіру, але пізніше як здібного механіка тримали при моторових частинах в Приморщині, і коли одного разу покликали направити літака, то він його направив, але направивши знявся вгору і, хоч шалено обстрілювали і послали декілька літаків в погоню, осів аж в Китаю, де провів всю війну, а потім з першим пароплавом був забраний в Австралію як високий спеціяліст, був в шапі і заробляв шалені гроші, але ніби не був вдоволений і все мріяв повернути на Україну.

Никон Немирон

З приводу „Визвольників"

5)

Польські професори львівського університету думали спершу, що їм вдасться зберегти польський стан посідання. Коли приїхали до Львова на відвідини наукових установ дійсні члени Академії Наук УСРР Паладин і Калинович, ректор університету влаштував у залі засідань університетського сенату зустріч професорів київського і львівського університетів, тому що оба академіки були професорами київського університету. Оба вони промовляли по українськи, але можна було відчути, що вони з походження росіяни. Тимто поляки — ботанік Кшеменєцкий та окуліст (прізвище я призабув) професор медичного факультету виступили провокаційно з польськими промовами, виправдуючись, що вони можуть „по російськи" говорити, але більшість приявних російської мови не розуміє. Очевидно, дістали вони належну відправу за польську нетолеранцію української мови від представників українського студентства. (Представники студентства були запрошені туди ректором; так само представник студентства був приявний при вирішуванні деканом у приявності проректора і політичного комісаря прийняття нових студентів на котрийнебудь факультет університету). Але найбільший удар приніс полякам новий статут університету, відчитаний професорській раді головою московської комісії Ґаґаріном. На вступі він відчитав українською мовою уложений ректором текст його виправдування перед приявними, що він не вміє добре ні по українськи, ні по польськи, тимто читатиме статут по російськи; після нього ректор подавав переклад його слів українською мовою, проф. Студинський — польською. Коли Ґаґарін прочитав що на університеті буде тільки одна катедра польської мови й літератури, польський літературознавець проф. Юлій Кляйнер просив, щоб з огляду на те, що поляки втратили всі свої університети, а „Львів являється все таки осередком польської культури", були окремі 3 катедри: польської мови, літератури та історії Польщі. На це відповів йому Ґаґарін: „Ми русские имеем большее право иметь больше кафедр; но мы считаем, что здесь украинская республика и надо прежде всего культивировать украинскую науку и культуру. Будет Польша в составе СССР, тогда будет польский университет; сейчас нет Польши, не надо кафедри истории Польши". Польські ендеки мовчали після того, тільки комуніст класичний філолог проф. Ришард Ґаницинєц заявив, що він не викладатиме в такому університеті, в якому не буде катедри історії Польщі. На це дістав заяву ректора: „Милости просимо!" Згодом, коли в січні 1940 на мітинґу усіх професорів, працівників і студентів університету ректор проголосив, що університет називатиметься „ім. Івана Франка" і запитав, чи всі згідні, поляки не підносили рук. Він тоді запитав, якої думки є ті, що не підносять рук: на це підвівся польський соціяліст доцент прав Островський і почав плутати, що „університет оснував Ян Казимир" (очевидно, незгідне з історичною правдою, бо університет у Львові був оснований цісарем Иосифом II у 1784 р.) Очевидно, за це був він позбавлений доцентури; не помогло його виправдування, що він висловлював тільки погляди своїх земляків, за яких йому було соромно, що не підносять руки й бояться заявити чому.

Та підсумовуючи українські здобутки в часі совєтського „визволення" Західної України можна ствердити, що цими здобутками були тільки університет і театр, установи, які безуспішно старалося мати галицько-українське громадянство від початків XX ст. Але за цей „дарунок" совєтська влада знищила українську кооперацію влучаючи в неї польську і жидівську, внаслідок чого неукраїнські елементи підняли наклепницький вереск на українську кооперацийну верхівку. Перестали існувати „Просвіта", „Рідна Школа" й незалежна українська преса; пробували вести наступ на церкву та пресовою кампанією проти неї, приписуючи пок. митрополитові Кир Андреєві Шептицькому непристойні речі, то встановленням львівського православного єпископства (єпископом став галицький москвофіл Пантелеймон Рудик, а о. Костельник тримався ще тоді і за те забрали йому большевики сина). Наложені податки на церкви заповідали неминучу катастрофу на випадок довшої окупації, але покищо нарід і священники, не зважаючи на нагінку НКВД. Двічі автор цих рядків відвідував у тому часі о. митрополита. Давніше напередодні св. Андрія приходили вірні м. Львова, щоб бодай вписати до книги бажання свойому Князеві Церкви, в 1939 р., коли в навечеріє св. Андрія зайшов автор цих рядків до митрополичої палати, не було нікого. Крилошанин К. який не знав особисто автора цих рядків недовірливо запитав про ціль приходу, але коли побачив мій підпис у книзі, запитав, чи не хочу бачитись з Їх Ексцеленцією о. Митрополитом. Не було нікого, тому був час на довшу розмову. Автор цих рядків заявив о. Митрополитові, що не довго прийдеться йому сидіти у Львові. При відході питав крилошанин К.: „Правда, Їх Ексцеленція добре держиться?" Я притакнув, бо справді нервове напруження робило старенького о. Митрополита бадьорим. Автім кожний з нас жив у нервовому напруженні.

Один знайомий галичанин, що прожив у Києві до половини 30-их рр., ґратулював усуненому з становища проректора університету, мовляв, у ССР безпечніше сидіти на скромній посаді. Коби то не було старих „гріхів"! Арешти в другій половині грудня 1939 р. таких науковців як згаданий проф. В. Старосольський, голова „Просвіти" д-р. І. Брик, б. кустос митрополичого архіву І. Шендрик нагадали, що небезпека зближається. В останніх днях грудня 1939 р. один м-р прав, католицький публіцист і звеличник ідеології Вячеслава Липинського, знайшовши шлях для власної втечі з-під совєтської окупації повідомив б. проректора, що він попросить свойого добродія, щоб уможливив і йому втечу. Сталося це саме тоді, коли Стебун, вернувшися з Києва, висловився на ширших сходинах членів НТШ, що тому, кому він раніше пропонував керівництво інституту історії України, слід готовитися до тюрми. Згодом, коли довідався, що його жертва висмикнулася поза кордони большевицької окупації, Стебун з досадою кричав: „Його треба було відразу застрілити!"

Ці рядки прийшли на гадку під впливом читання „Визвольників" Льва Ясінчука, до якого мемуарної повісті тільки завважу: не слід у повісті з „доби, жорстокої як вовчиця" прикрашувати героїв похотями героїв з повістей Золі, як це зробив шановний автор з д-ром Іваном Покірницьким („Свобода", з 2 травня, ч. 100).

(Кінець).

АРҐЕНТИНА ВШАНОВУЄ АМЕРИКАНСЬКИХ ГЕРОЇВ. Іґнасіо Чаморро, капітан крейсера „Ля Арґентіна", що заплив з відвідинами до американських портів, складає вінок на могилі Невідомого Вояка на Ерлінґтонському цвинтарі.

Хто має дати наукові підстави українській політиці?

(Докінчення зі сторони 2-ої)

кою політичною освітою та з вродженою політичною інтуіцією може бути добрим політичним діячем; всякий дилетантизм та всяка поверховність в цій справі болюче мстяться на нації, як державній, так і поневоленій. Приклади із американської політики, а теж із нашої української, надто проречисто про це говорять.

Нинішня українська політика має дуже мало політично-наукових основ. Тому ми так часто програємо. Основне знання рідної, сусідської та всесвітньої історії повчає, якими шляхами йде розвій народів, які похибки вели до катастрофи та які слід оминати на майбутнє, щоб нарід вести до визволення. Студії соціології рідного народу викривають структуру власної нації, її клясовий, расовий, релігійний та другі поділи. Студії соціології повчають, що треба робити, щоб народ мобілізувати до солідарних виступів за визволення. Студії економії, в минулому та теперішньому, повчають політика, на які господарські сили може нація рахувати в її боротьбі за визволення та в хвилині повстання держави та що скріпляє а що ослабляє чуже панування над Україною. Правничі науки дають плян правої нації.

Такі домагання, як ред. Д. Лобая (в статті п. н. „Хто це має зробити", поміщеній в канад. „Українському Голосі" з 27 вересня ц. р.), щоб українські вчені дали наукові підстави українській політиці, зовсім слушні. Тільки ред. Лобай звернув їх не на властиву адресу, бо так склалося, що в Науковій Конференції Канадійського Відділу НТШ, про яку він говорить, брали участь майже самі природники. Годі ж вимагати від природника-біолога, хеміка чи географа, щоб він на науковій конференції наукової установи виголошував „науковий реферат" про „теперішнє положення України та боротьбу українського народу проти Москви".

Не є в інтересі українського народу та його визволення, щоб такі науковці - спеціялісти, як біологи, археологи, агрономи, ветеринарі чи навіть мовознавці залишали свої спеціяльні студії та перемінялися на політиків. Це було б гробом української науки та спартаченням української політики. З другого боку автор статті зовсім примкнув очі на обовязок заокеанського громадянства, себто, чи воно дає змогу вченим українських політичних наук виконати це завдання чесно та сумлінно. На питання „Хто Це Має Зробити"? відповідь ясна — вчені українці політичних наук, оскільки вони є та оскільки громадянство уможливить їм наукову політичну працю. Цим ми підійшли вже до розвязки самої теми та до нашої дійсности.

Наша скитальча дійсність нині така, що українознавців, між ними і дослідників на полі політичних наук України є доволі в Европі. Багато є їх й за океаном. Робити, Богу дякувати, є кому, чому ж вони не працюють науково над розбудовою наукових підстав української політики, нині, в ці критичні часи всесвітної історії, коли ця праця така потрібна? Отже українські вчені політичних наук, себто політичного українознавства, паляться до роботи, одначе наше громадянство за океаном не допомогло їм жити в таких обставинах, щоб вони могли цю працю вести,

Місяць тому через Ню Йорк, виминаючи стрічі з провідними українцями в Америці, повернув з Канади до Европи визначний вчений український усторик, з виразним політичним наставленням та зручний практичний політик. Людина для України заслужена. Повернув до Европи під небезпеку бомб, зломаний фізично та морально, бо за морем не найшов ні моральних, ні матеріяльних обставин до своєї наукової політичної праці. Інший український історик замітає нюйорський шпиталь, а ще інший як підрядний робітник чистить машини в фабриці. З двох українських економістів один працює як послугач у великанськім домі, другий при важкій цементовій праці, а їх місце повинно бути в наукових робітнях, з яких виходили б наукові твори про Україну та про причини боротьби українського народу проти Москви. Реферат хеміка чи біолога на таку тему не принесе багато користи для визволення України, але одна друга чи третя наукова книжка написана на теми української теперішности та ще й переложена на англійську мову, може бути величезною прислугою українській визвольній політиці. Не буде цього, так українська політика пливатиме далі по поверхні, окутана пустомельством та безвартісними фразами демаґоґів і всезнайків.

Часто нарікаємо, що американська політика стоїть під впливом учених-росіян, які пишуть праці. Нарікаємо, що вони позаймали університетські катедри. Це у великій мірі правда. Джерелом російських впливів, хоч американський нарід тепер у затяжнім конфлікті з Росією, є таки російська політика поперта науковими творами політичних вчених, які в той спосіб переконують американську владу про слушність їх аргументів.

Але університетські американські катедри не закриті теж перед українцями. Не брак теж кваліфікованих українців, кандидатів на них. Але брак чогось другого. Брак українських меценатів, щоб таку катедру уфундували. Не вимагає це мільйонів. Вистане біля $5,000 річно, щоб кваліфікований вчений українець міг викладати з Колумбійського університету, з Принсетон, Пенсилвенійського університету, чи інших.

Багато дечого важного є в межах можливости навіть вбогої українсько-американської збірноти, одначе немає в нас розуміння для тих справ. Хто має дати наукові підстави українській визвольній політиці, вже знаємо. Знаємо теж, чому це не робиться, чому ми останні в народів світу колі. Праця для визволення України це велика справа, вона вимагає теж великих жертв від українців по всьому світі.

ОНО

СТАВКА НА ВИСЛІД

Український Спортовий Клюб-Ню Йорк здобув перше місце в кл. А Східньо-Нюйорської Футбольної Ліґи й заавансував до „Премієр Дівіжин" (Першої Дивізії), а його юніори здобули чемпіонат міста.

На перший погляд — чисто спортова справа, яка може цікавити тільки спортовців. Проте воно не так. Примха життя захотіла цю справу зробити мірилом праці й досягнень цілої нашої збірноти.

Короткий „стежний лист" про УСК: 1948 р. до Ню Йорку починають напливати перші кадри футболістів і спортових діячів. Засновується Український Спортовий Клюб (УСК) — Ню Йорк. Обстановка — як у совєтській крамниці („... і чого тут нема!?...") виряду нема, грища нема, домівки нема, зацікавлення громади нема... Навіть права на змагання збирати оплату вступу нема (змагання нижчих кляс проходить у відкритих публичних парках). Є тільки охота виробляти свій любий спорт, зберегти його для своєї громади й (хай пробачить автор статті: „Чужинці"!) доказати чужинцям, що модерні українці не конче засуджені на поразки.

Важка заробіткова праця чинник приємности зі спорту швидко забирає. Не ідеалізуючи й „героїзуючи" наших нюйорських спортсменів, сміємо твердити, що їм лишився тільки обов'язок: збирати і вдержувати „по свій бік" земляків, та репрезентувати українське ім'я назовні.

Клюбна політика за ціль першого року ставить собі „екзистенціяльне": вдержатися. Коли ж приплив 1949 р. на нюйорські береги викидає грубшу футбольну рибу, УСК ставить на вислід: здобути перше місце й авансувати до вищої кляси, з кращими умовами життя й розвитку. Після цілорічної баталії, — як уже на вступі подано — ціль, з юніорським добавком, здобуто.

В часі того року клюб пройшов усі етати „per aspera": він переживав спад форми, організаційну кризу й інші невзгодини. Раз — і то перед самою метою — зазнав поразки на грищі. Але всі ці перешкоди взято, бо перед дружиною (як цілістю) і змагунами (як одиницями) ввесь час ясніла — ціль!

Стільки про УСК і спорт. А тепер просимо це саме мірило прикласти до будь-якого нашого організованого творива, чи загально-громадського починання. Скільки наших товариств і організацій досягають визначену ціль? Скільки з-поміж нас узагалі ставлять на вислід — ціль — хочби найменших розмірів? Скільки з нас ділом ставлять на найвищу ціль: аванс нашого народу до вищої кляси, з кращими умовами життя й розвитку?.. Скільки з нас почувається до великої української дружини, що в смертельних змаганнях бореться за цю ціль?.. Чи переважна більшість з нас, не в Україні сущих, не є звичайними знудженими глядачами цих змагань?..

Хай сумління кожного з нас скаже нам, де ми стоїмо й де ми повинні стояти: а трибуні байдужих — чи в рядах змагунів? Коли ми чесно з собою відповімо на це питання, тоді шпальти наших часописів будуть сповнені не єреміївських плачів після невдач, тільки бадьорих звітів зростання й будівництва.

І так бути мусить. Бо в добу, коли світ зі спорту зробив змагання, ми не можемо робити спорту зі змагання за життя народу.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

НОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Дня 1. 9. совєтські школи в Україні розпочали навчання в новому 1950-51 р. Совєтська преса при тій нагоді подає, що в початкових неповних середніх та середніх школах у цьому році буде навчатися к. 7 міл. школярів, на 314 тис. більше, ніж в минулому році. У 157-ом вузах УССР на перші курси прийнято 38 тис. молодих людей, на 4,5 тис. більше, ніж торік. В передовій „Радянської України" підкреслюється, що перехід до обов'язкового семирічного навчання у селах (з українською більшістю) і десятирічного — в містах (зі значним відсотком російської і ін. меншин) здійснюється успішно. Школи УССР, сільські і міські, отримали поповнення 15.862 молодих педагогів, які в минулому році закінчили університети, педагогічні та учительські інститути. В новому навчальному році рекомендується на першому місці застосувати в практиці „геніяльні праці товариша Сталіна з питань мовознавства..."

Напередодні початку шкільного року у Києві відбулися загальноміські збори вчителів з участю 4 тис. людей. З доповіддю „Про завдання вчителів у новому навчальному році" виступив міністр освіти УССР Пінчук. Він нагадав зібраним слова Сталіна, що „молодь — наша надія, вона має донести наш прапор до переможного кінця", а тому вказував на „обов'язок совєтського вчителя — виховати совєтських дітей на гідних продовжувачів справи Леніна-Сталіна".

(У. Думка)

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Праця Українського Відділу АЧХреста і Українського Гуманітарного Т-ва

„Мала" війна в Кореї може стати причиною третьої, іще страшнішої від обидвох своїх попередниць світової війни, і то завдяки тим, котрим Америка так обильно в минулій війні помагала. Святу правду каже наша народня приповідка, що „хто кому не дав загинути, цей тому не дає тепер на світі жити!"

Давби Бог, щоб ця „мала" війна в Кореї таки там закінчилась повним успіхом по стороні ціє вільної частини західного світу на чолі з нашою Америкою. Але на всякий випадок, треба нам усім до нового лиха і нещастя якслід приготовлятись, щоб опісля не було запізно. Між іншим, приготовляється також й наша найбільша в світі гуманітарна установа, якою є всім нам відомий Американський Червоний Хрест зі всіми його департаментами і відділами.

І наш Український Відділ Амер. Чер. Хреста в Ню Йорку, якого члени в часі другої світової війни днями і ночами працювали, приготовляючи сотні тисяч ріжних перев'язок для наших ранених вояків на всіх воєнних фронтах, тисячі всяких других санітарних речей необхідних у воєнних шпиталях, — також в 10-ту річницю свого існування обраховує свої скромні сили та пригитовляється на випадок потреби нашої помочі. Та біда лише в тім, що бракує нам свіжих тобто молодших сил, бракує в рядах нашого членства молодших людей, жінок, дівчат і чоловіків, котрі як прийде конечна потреба, схотіли б безкорисно виконувати цю благородну працю для Американського Червоного Хреста.

Для нас важне те, щоб працювати для АЧХреста не як окремі одиниці, а зорганізовано в Українськім Відділі або „Юнит" Амер. Чер. Хреста. Тоді Головна Кватира Амер. Чер. Хреста у Вашинґтоні висилає такому відділові своє урядове признання за його працю, так зв. „Сертифікат". Тоді відоме, що це українці працювали! Досі наш Відділ одержав аж два таких урядових признань за нашу працю. Кромі цього з льокальної канцелярії Амер. Чер. Хреста в Ню Йорку, одержують члени Відділу окремі відзначення за свою працю, відповідно до числа годин, посвячених цій праці. До цього, членкині Відділу є уповажнені при публичних виступах носити червоно-хрестні білі одностроі зі всіми заслуженими відзначеннями як: медалі, спинки, нашивані паски і др. Урядовці даного Відділу мають голубо-синій однострій як решта урядовці Амер. Чер. Хреста зо всіми старшинськими відзнаками. Відділ наш має також свій прапор, який в публичних виступах має своє почесне місце поміж американським звіздистим та українським синьо-жовтим прапорами. Також в ріжних журналах і других пібліхаціях Амер. Чер. Хреста, можна подибати знимки наших членкинь при праці та прихильні нам українцям згадки. Думаємо, що це теж має для нас свого роду моральну вартість хочби тому, що найвищі урядовці Амер. Чер. Хреста у Вашинґтоні знають, що в місті Ню Йорку вже від 10-ти років існує Український Відділ цеї знаної в цілім світі гуманітарної установи.

В протягу свого 10-літнього існування, Український Відділ Амер. Чер. Хреста в Ню Йорку, безперервно і совісно виконує свою червоно-хрестну працю, подаючи кожного місяця до льокальної канцелярії Амер. Чер. Хреста в Ню Йорку точний звіт з цієї праці. В таких місячних звітах подається точне число членів Відділу, що в протягу даного місяця посвячували свій труд, в годинах, при яких речах та скількість виготовлених речей.

Годиться також згадати, що урядовці Амер. Чер. Хреста, переважно визначні американки, дуже радо відвідують нашу домівку, провірюють нашу працю, люблять бувати на наших товариських забавах та ніколи не відмовляються подавати нашим жінкам практичних поучень і доповідей з ділянки Амер. Чер. Хреста.

Для наших людей, а зокрема для наших жінок, котрі інтересуються гуманітарною працею подаємо короткий звіт праці нашого Відділу за два останні роки, тобто від кінця місяця червня 1948 до початку липня 1950 як слідує: за тих минулих два роки, членкині нашого Відділу в праці для Амер. Чер. Хреста посвятили 1676 годин свого часу, що рівняється мінімальній фабричній платні по одному долярові на годину. А виготовлено за цей час тобто вшито руками й на машинах 1915 всяких речей як накривала на ліжка або „ковдри" з малих квадратових кусків, нічні убрання для інвалідів обидвох минулих воєн, мішочки на різдвяні подарунки, светри і т. п. Деякі речі роблено з власного матеріялу.

Поза тим, наш Відділ все бере активну участь в урядово проголошуваних збірках фондів для Амер. Чер. Хреста, як також в його публичних виступах, парадах а навіть через своїх делегатів в Крайових Конвенціях. Очевидно, що дуже радо стаємо в ряди українських національних походів та демонстрацій і ніколи не відмовляємось від участи і помочі в наших національних святах і других імпрезах. Ось так менш-більш, представляється наша червоно-хрестна гуманітарна праця.

Для гуманітарної помочі виключно українським бідним людям, як тим що на скитальщині, так і тим що приїжджають до Ню Йорку, засновано і заінкорпоровано в нюйорськім стейті перед кількома роками Українське Гуманітарне Товариство в Ню Йорку, Інк. із тих самих людей що є у Відділі Амер. Чер. Хреста, бо червоно-хрестної праці не вільно мішати з цею працею, що туди не належить.

Отже про допомогу нашим бідним людям, яку дало та й досі не перестає давати це молоде Т-во, найкраще знають ці наші люди та декотрі установи, що мали нагоду користати з наших посилок харчів, одежі, шкільних книжок для нашої дітвори у таборах, матеріялів до вишивання, дещо з медикаментів для хворих, трохи гроша для УПА, ЗУАДК, УКК, вишукування помешкань і праці для новоприбуваючих сюди наших людей і т. п. Коротко кажучи, це Товариство на гуманітарнім полі робило і дальше робить всьо, що тільки є в його скромних силах, включно з висилкою „ашурансів" для наших рідних на скитальщині. А на покриття потрібних видатків злучення з тісною працею та вдержання власної домівки, уряджуємо малі підприємства, йдемо в часі Різдвяних Свят з колядою, платимо місячні вкладки та в конечній потребі переводимо між членами добровільні збірки.

Наприкінці відзиваємось ще до українського жіноцтва в Ню Йорку, а зокрема до новоприбулих наших жінок і дівчат: — Дорогі Сестри! — Коли є у Вас можливість та охота посвячувати кілька годин в тиждень Вашого вільного часу на гуманітарну працю в цілі допомоги нашим бідним людям або на працю для Амер. Чер. Хреста, то щиро Вас просимо, заходьте в годині 8-ій вечером, де як рідні доньки одної Матері-України спільно порадимось, що і як робити в теперішніх грізних і непевних часах та яку поміч зможемо нести тим, що її найбільше потребують.

За Уряд обидвох Товариств: Катерина Джорджія Й предс., Фенні Стрілець — касієрка, Ева Хомів — фін. секр., Ірина Скодзінська — рекорд. секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую **ІВАНА та ПАРАНЮ КОНДРИН** з 3-ма дітьми, як рівнож **МАТІЯ КРАЙНИК** з Туря Велика, пов. Долина. Перебували в таборі у Ельванґен, а тепер мабуть у Венесуелі. Хто про них знає, або вони самі, прошу голоситись до:
DANYLO MACYK
Our Lady of the Valley Convent, Kettle Falls, Wash.

ІВАН ЦУРКАН пошукує доньку Анну, синів: Николу і Ярослава з Тисьмениці. Перебували в 1948 р. в Німеччині. Хто би знав їх адресу
ЦУРКАН ІВАН
4339 S. Paulina, Chicago 9, Ill. USA

Пошукую свого сестрінка Кривінського (хрестного імени не знаю), сина Марії і Теодора родом із села Криве, повіт Ярослав, Галичина. Хто мав би якінебудь вісти про нього прошу ласкаво слати на адресу:
Mrs. ANNA VOLOSCH,
2539 N. 4th St., Philadelphia 33, Pa.

п. РОМАН ЯЦУШКО
з Міттенвальду.
Прошу подати свою адресу.
Петро Постолюк
361 Woodward Street
Jersey City, N. J.

ХТО зі старих імігрантів знає теперішню адресу **ІВАНА** або **МИХАЙЛА ВОЛОШИН**, синів Дмитра, родом з Добрівлян, повіт Дрогобич, хай ласкаво подасть мені:
MYCHAJLO STECIW
59 Mercer Street, Newark, N. J.

ДВА БАНКОВІ СПЕЦІЯЛІСТИ, директор банку і вломник, оглядають нові споруди безпеки для сховку банкових грошей. Ралф Бовден (зліва), директор банку в Гемптон, Савт Каролайна, був переконаний, що до його каси не добрався б жаден злодій. Але Джеймс Мортон (Біґ Джім), колишній банковий вломник, що за час своєї злодійської карієри „заробив", — як твердить — понад мільйон долярів і зі своїх останніх 50 років провів 35 у в'язниці, переконав його дуже швидко, що перед „добрим злодієм" не встоїться жадна каса. „Біґ Джім" тепер відрікся своєї небезпечної професії та публікує на ці теми статті, що й заінтересували директора банку, який у висліді запросив його до себе в гостину.

ПЕРЕМОГА В КОРЕЇ ПІДБАДЬОРЮЄ ЕВРОПУ, КАЖЕ ҐРУБЕР.

Вашинґтон. — Вільний нарід Австрії й у всій Европі чуються підбадьореними до опору проти російської аґресії — таке заявив д-р Карль Ґрубер, австрійський міністер закордонних відносин у промові на обіді Клюбу Краєвої Преси. Це перша промова в Америці австрійського міністра, який приїхав до Вашинґтону в справі заключення мирового договору. Він сказав, що Совєти перешкоджають до заключення миру й тому Австрія надіється, що вкінці Об'єднані Нації зможуть привернути волю, мир і лад у країні, яка належить до найбільше захоплених ідеями О. Н.

КВЕЙКРИ ВІДВІДАЛИ ЄП. СТЕПІНАЧА В ТЮРМІ

Беоґрад, Югославія, 12. жовтня. — Представники американського і британського відділу Квейкрів (Т-ва Приятелів) відвідали в тюрмі в Лєпоґлава засудженого комуністами за „зраду" на 16 років ув'язнення єпископа Степінача. — Вони стверджують, що єпископ виглядає доєить здорово та що „в обставинах" він має можливе приміщення, з окремою капличкою для молитви, та можливість працювати. Він тепер перекладає з французького твори про життя святих.

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ КОНСТИТУЦІЇ КАНАДИ.

Квебек. — Минулого тижня, від понеділка до четверга, відбулася тут конференція в справі канадійської конституції. Її цілю було піднайти спосіб поправки до „Бритиш Норт Амеріка Акт", який є основою канадійської конституції, щоб Канада мала право поробити зміни в цій конституції без дозволу й одобрення британського уряду в Лондоні. Приявними на конференції були премієри всіх десяти провінцій і премієр Канади, Луїс Лоран... Вибрано комісію з провінціональних правників, яка буде порозуміватися листовно, а потім буде скликана третя конституційна конференція в Оттаві на день 4 грудня.

39 ОСІБ У ГАВАЯХ ПЕРЕД СУДОМ ЗА НЕПОСЛУХ КОНҐРЕСОВІ.

Гонолулу. — Федеральна лава поставила в стан обвинувачення 39 осіб, які відмовилися скласти свідоцтво перед представниками комісії неамериканських діянь палати репрезентантів у квітні. Вони не хотіли виявляти, чи вони комуністи.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Дарахівщина, від. 275, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 14. жовтня, в годині 7. ввечорі, в церковній галі при Сусекс і Ґрін вул. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — М. Гречин предс.

BENTLEYVILLE, PA. — Due to the fact that St. Nicholas Lodge No. 109 will not have its regular meeting on Oct. 15, Lodge 109 will have its meeting on Oct. 22, at Eagle Hall, Bentleyville, Pa. — Shepulak, Sec'y.

ФИЛАФЕЛФІЯ, ПА. — Тов. „Любов", від. 45, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 15. жовтня. Є важні справи до вирішення. Просимо цих членів, що довгують, прийти на збори і вирівнати вкладки, інакше будуть суспендовані. Зокрема просимо нових членів на ці збори, щоб познайомитись з справами і діловодством Товариства. Проситься привести зі собою своїх приятелів, що мають намір вписатись. — Т. Малик, прдс.; А. Гарасим, кас.; М. Ю. Сеник, скр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. „Дністер", від. 430, подає до відома, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. жовтня, від год. 12. почавши, в Укр. Клюбі, при 870 N. Franklin St. Просимо всіх наших членів явитись на зборах і заплатити вкладки і полагодити інші Союзові справи. — Р. Дяків, предс.; О. Вакай, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 4. жовтня 1950 року помер трагічною смертю у фабриці в 38. році життя

ВАСИЛЬ КУРІЙ,

член Тов. Зап. Січи, від. 155 УН Союзу в Перт Амбой, Н. Дж. Покійний приїхав зі скитальщини 14 місяців тому і зараз вписав до Тов. Січ себе і дружину. Покійний був примірним членом відділу, і за цей час виробив собі пошану від усіх членів.

Полишив у глибокім смутку дружину Марію, кревних та своїх шкільних товаришів, що прибули з околиць на його похорон. Похорон відбувся 7. жовтня 1950 р. з погребового заведення при участи членів Тов. Січ, кревних та знайомих до грек. кат. церкви. Тлінні останки похоронено на гр. кат. цвинтарі в Перт Амбой, Н. Дж. В. Й. П.

М. Чумер, секр.

Дня 4. жовтня 1950 року помер по тяжкій недузі

ЙОСИФ БЕРБЕЛИЦЬКИЙ.

Покійний походив з села Плугів, пов. Зборів, Зах. Україна. Був довголітнім членом і касієром Тов. ім. Е. Коновальця, від 238 УНСоюзу.

Українська громада стратила доброго громадського і Союзового працівника, що ніколи не жалів праці і гроша на народні цілі.

Похорон відбувся в суботу, 7 жовтня з дому жалоби до укр прав. церкви, а відтак на цвинтар на Мавнт Гоп, в українській секції. Покійний полишив у смутку дружину Агафію. В. Й. П.

М. Давискиба, секр.

ТАРЗАН, ч. 2449. Боротьба за звільнення

Звязаний із затканими устами та вкинений своїми поневолителями в причалі, Тарзан рішився на розпачливий спосіб.

Він перевернувся на хребет, почав шарпати свої пута на гострому розі...

IN THE GLOOM ABOVE, A HEAVY CASE PULLED LOOSE FROM ITS SHORING.

Серед пітьми якась важка скриня відірвалася з свого місця.

LITTLE BY LITTLE IT SLIPPED TOWARD THE EDGE OF THE PILE DIRECTLY OVER THE BOUND APE-MAN.

Поступово вона повзнула на беріг цілої купи просто над головою звязаного малпочоловіка.